

حضور قلب

توجه قلبی به خدای متعال حضور قلب گفته می‌شود که از این عنوان در بابهای طهارت، صلات، صوم و حج سخن گفته‌اند.

فهرست مندرجات

- ۱ - توضیح حضور قلب
- ۲ - حضور قلب و نماز
- ۳ - تأخیر نماز
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

توضیح حضور قلب

حضور قلب که از آن به اقبال نیز تعبیر می‌شود عبارت است از توجه باطنی و قلبی انسان به خدای متعال و درک و شعور این حقیقت که در محضر او است؛ به گونه‌ای که خدا را انیس خود بیابد و از گفت و گو و مناجات با او لذت ببرد.

حضور قلب و نماز

حضور قلب، روح عبادت است و عبادت بدون آن پذیرفته نیست؛ هرچند بر حسب تکلیف ظاهری صحیح باشد. [۱] [۲] [۳]
از این رو، سزاوار است نمازگزار موانع حضور قلب، مانند کسالت، خستگی، خواب آلودگی و نیاز داشتن به تخلی را قبل از آغاز به نماز بر طرف سازد.

تأخیر نماز

در مواردی که نماز گزاردن در اول وقت به دلیل کسالت و مانند آن با حضور قلب امکان‌پذیر نیست و با تأخیر از اول وقت زمینه آن فراهم می‌گردد، تأخیر افضل است. [۴] [۵] [۶] [۷]

پانویس

- ↑ روضة المتقین، ج۱، ص۴۸۱.
- ↑ روضة المتقین، ج۱۲، ص۲۵۱.
- ↑ العروة الوثقی، ج۲، ص۴۳۲.
- ↑ مدارک العروة (اشتهاردی)، ج۱۲، ص۱۶۶.
- ↑ العروة الوثقی، ج۲، ص۲۶۸.
- ↑ توضیح المسائل مراجع، ج۱، ص۴۰۰.
- ↑ توضیح المسائل مراجع، ج۱، ص۹۶۹.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، ج۳، ص۳۱۳-۳۱۴.

